

Επισημάνσεις

Σύντομα σημειώματα για θέματα εξαγωγικού ενδιαφέροντος

No. 100

Νοέμβριος 2020

*Η πορεία των εξαγωγών
κατά το πρώτο εννεάμηνο του 2020
(Ιανουάριος – Σεπτέμβριος)*

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΕΞΑΓΩΓΕΩΝ
Κέντρο Εξαγωγικών Ερευνών & Μελετών

Κρατίνου 11, Αθήνα 10552 ♦ e-mail: pse@otenet.gr ♦ <http://www.pse.gr>
Τηλ.: 210 52 28 925 – 210 52 21 515 ♦ Fax: 210 52 42 568

***Η πορεία των εξαγωγών
κατά το πρώτο εννεάμηνο του 2020
(Ιανουάριος – Σεπτέμβριος)***

Με το δεύτερο κύμα της πανδημίας του κορονοϊού να πλήττει με σφοδρότητα τις ευρωπαϊκές αγορές, οι Έλληνες εξαγωγείς συνεχίζουν την προσπάθεια περαιτέρω διείσδυσης σε παραδοσιακές αγορές αλλά και εξεύρεσης νέων αγορών, όπου διαφαίνονται σημαντικά περιθώρια ανάπτυξης.

Μια προσπάθεια που γίνεται κάτω από εξαιρετικά αντίξοες συνθήκες, η οποία ωστόσο φαίνεται να αποδίδει καρπούς και σε πρώτη φάση να συγκρατεί τις πτωτικές πιέσεις.

Σύμφωνα με την ανάλυση του ΠΣΕ, στο εννεάμηνο του 2020 ξεχωρίζει η εντυπωσιακή άνοδος της Γαλλίας στην 4^η θέση και της Ισπανίας στην 7^η θέση της λίστας των σημαντικότερων προορισμών που κατευθύνονται τα ελληνικά προϊόντα στο εξωτερικό καθώς και ο υπερδιπλασιασμός της αξίας των εξαγωγών προς τις αναδυόμενες χώρες της ομάδας των BRICS (Βραζιλία, Ρωσία, Ινδία, Κίνα και Νότια Αφρική).

Σε επίπεδο προϊόντων κατηγοριών, θεαματικές επιδόσεις καταγράφουν τα φάρμακα με τεράστια αύξηση εξαγωγών κατά 50,3%, τα προϊόντα αλουμινίου, τα τυροκομικά προϊόντα και ειδικότερα η φέτα, τα ψάρια ιχθυοκαλλιέργειας και τα κατεψυγμένα λαχανικά.

Οι τάσεις αναδιάταξης του χάρτη των ελληνικών εξαγωγών αναμένεται να διατηρηθεί τους επόμενους μήνες αλλά και για όσο διάστημα οι επιπτώσεις της Covid-19 θα ταλανίζουν το παγκόσμιο εμπόριο.

Η ανακάλυψη των εμβολίων ενάντια στην πανδημία ανοίγει μετά από πολλούς μήνες ένα παράθυρο αισιοδοξίας καθώς για πρώτη φορά διαφαίνεται χρονικός ορίζοντας για τον τερματισμό της πανδημίας.

Ειδικότερα, σύμφωνα με ανάλυση του Πανελληνίου Συνδέσμου Εξαγωγέων και του Κέντρου Εξαγωγικών Ερευνών και Μελετών (ΚΕΕΜ), επί των προσωρινών στοιχείων της ΕΛ-ΣΤΑΤ, οι εξαγωγές κατά το εννεάμηνο του 2020, συμπεριλαμβανομένων των πετρελαιοειδών, μειώθηκαν κατά -2,97 δισ. ευρώ ή κατά -11.7% και διαμορφώθηκαν σε 22,35 δισ. ευρώ από 25,31 δισ. ευρώ, ενώ χωρίς τα πετρελαιοειδή είναι αξιοσημείωτο ότι παρά την πανδημία και

τις επιπτώσεις της, οι εξαγωγές για το εννεάμηνο Ιανουαρίου-Σεπτεμβρίου κινούνται ανοδικά σε σχέση με το 2019, στα 17,45 δισ. ευρώ από 17,2 δισ. ευρώ, δηλαδή αυξημένες κατά 252,3 εκατ. ευρώ ή κατά 1,5%.

Αξίζει να σημειωθεί το γεγονός, ότι η μεγάλη υποχώρηση της αξίας των εξαγωγών (αλλά και των εισαγωγών κατ' αντιστοιχία) των πετρελαιοειδών, οφείλεται στην πολύ μεγάλη πτώση των διεθνών τιμών του πετρελαίου, λόγω της μεγάλης μείωσης της παγκόσμιας ζήτησης πετρελαίου, ως συνέπεια της πανδημίας. Την ίδια ώρα, συμβάλλουν σημαντικά στις αντοχές που επιδεικνύουν οι ελληνικές εξαγωγές, οι αυξήσεις των αποστολών των αγροτικών προϊόντων, αλλά και αυτές των χημικών.

Η Ιταλία εξακολουθεί και κατά το εννεάμηνο του 2020 να αποτελεί το σημαντικότερο προορισμό των ελληνικών εξαγωγών, παρότι καταγράφεται σημαντική μείωση (-13,4%) των ελληνικών αποστολών. Στη δεύτερη θέση βρίσκεται η Γερμανία σημειώνοντας αύξηση για το εξεταζόμενο εννεάμηνο. Ακολουθούν 3^η η Κύπρος και στην 4^η θέση η Γαλλία με την εντοπωσιακή άνοδο πέντε θέσεων στη σχετική κατάταξη από το 2019.

Την 5^η θέση συνεχίζει να κατέχει η Βουλγαρία, ενώ στην 6^η θέση βρίσκεται η Τουρκία, η οποία οδηγήθηκε στην απώλεια δύο θέσεων στη σχετική λίστα εξαιτίας της μεγάλης μείωσης των εξαγωγών ελληνικών προϊόντων.

Στην 7^η θέση, με άνοδο τριών (από την 10^η) βρίσκεται η Ισπανία ενώ στην 8^η θέση υποχώρησαν οι ΗΠΑ, χάνοντας 2 θέσεις (από την 6^η). Το Ηνωμένο Βασίλειο καταλαμβάνει την 9^η έναντι της 7^{ης} θέσης που κατείχε στο αντίστοιχο διάστημα του 2019. Την πρώτη δεκάδα συμπληρώνει η Ρουμανία η οποία βελτίωσε την κατάταξή της κατά μία θέση από την 11^η στη 10^η θέση.

Πλην της πρώτης δεκάδας των χωρών-πελατών των ελληνικών προϊόντων για το εννεάμηνο του 2020, αξίζει να σημειωθεί, η άνοδος στην κατάταξη της Πολωνίας (14^η θέση από 21^η) της Λιβύης (16^η θέση από 22^η), της Ιαπωνίας (22^η θέση από 32^η) καθώς και της Νότιας Κορέας (26^η θέση από 50^η) σε σχέση με το αντίστοιχο εννεάμηνο του 2019. Από την άλλη, σημαντική υποχώρηση εμφανίζει στην κατάταξη ο Λίβανος (13^η θέση από 8^η) και η Σαουδική Αραβία (25^η θέση από 14^η).

Ως προς τους προορισμούς των ελληνικών εξαγωγών ανά οικονομική ένωση, σημειώνεται μείωση κατά -1,6% προς την Ε.Ε., οι αποστολές προς τις 18 χώρες της Ευρωζώνης μειώθηκαν κατά -3,2%, ενώ πτωτικά κινήθηκαν και οι εξαγωγές προς τις χώρες του ΟΟΣΑ κατά -4,5% και προς τις χώρες του G7 κατά -1,7%. Οι εξαγωγές προς τις αναδυόμενες BRICS υπερδιπλασιάστηκαν (110,3%), ενώ προς τις πετρελαιοπαραγωγικές χώρες του OPEC υποχώρησαν κατά -29,3%. Προς τις χώρες του Συμβουλίου Συνεργασίας του Κόλπου η συρρίκνωση ήταν της τάξεως του -46,2%.

Στην ίδια κατεύθυνση, πτωτικά, κινήθηκαν οι αποστολές ελληνικών προϊόντων στις χώρες της Οικονομικής Συνεργασίας Μαύρης Θάλασσας (ΟΣΕΠ) κατά -12,4% αλλά και προς τις χώρες της Ευρασιατικής Οικονομικής Ένωσης (-19,8%). Τέλος, οι χαμηλές σε αξία εξαγωγές προς τις χώρες της MERCOSUR μειώθηκαν κατά -36,2%.

Ως προς τη σύνθεση των εξαγωγών κατά μεγάλες κατηγορίες προϊόντων, η μείωση (-11,8%) οφείλεται στο μεγαλύτερο βαθμό στην πολύ μεγάλη υποχώρηση της αξίας των εξαγωγών των πετρελαιοειδών/καυσίμων κατά -40%. Σημαντική μείωση εμφανίζουν και οι εξαγωγές των πρώτων υλών κατά -16,3%, ενώ στάσιμες παρέμειναν οι εξαγωγές των βιομηχανικών προϊόντων. Οι εξαγωγές των, χαμηλών σε αξία, ειδών και συναλλαγών μη ταξινομημένων κατά κατηγορίες υποχώρησαν κατά -13,5%, ενώ η μόνη κατηγορία προϊόντων που οι εξαγωγές τους στο εννεάμηνο του 2020 κινήθηκαν ανοδικά, είναι τα αγροτικά προϊόντα, με αύξηση 12,7%.

Τα προϊόντα πετρελαίου αποτελούν και για την περίοδο Ιανουάριος-Σεπτέμβριος 2020, το κυριότερο εξαγωγίμο προϊόν της χώρας, παρά τη μεγάλη μείωση (-41,4%) που σημείωσαν οι εξαγωγές τους. Στη 2^η θέση, με τεράστια αύξηση 50,3% ακολουθούν τα φάρμακα, στην 3^η θέση βρίσκονται, όπως και το αντίστοιχο εννεάμηνο του 2019, τα προϊόντα αλουμινίου, ενώ στην 4^η θέση βρέθηκαν (από τη 5^η) τα άλλα τυριά (των οποίων το μεγαλύτερο μέρος των εξαγωγών είναι η φέτα).

Στην 5^η θέση (από 4^η) στη λίστα των κυριότερων εξαγωγίμων ελληνικών προϊόντων υποχώρησαν οι εξαγωγές των ιχθυηρών, στην 6^η παρέμειναν τα μη κατεψυγμένα λαχανικά, και στην 7^η (από 8^η) ανέρχονται οι αυτόματες μηχανές επεξεργασίας πληροφοριών.

Τις θέσεις 8 έως 10 συμπληρώνουν κατά σειρά, οι εξαγωγές σωλήνων κάθε είδους (από την 7^η θέση), το παρθένο ελαιόλαδο (το οποίο «σκαρφάλωσε» από την 14^η θέση στο εννεάμηνο του 2019) και οι ράβδοι & είδη καθορισμένης μορφής από αργίλιο, οι οποίοι καταγράφουν άνοδο μίας θέσης (από 11^η).

Οι εισαγωγές στο διάστημα Ιανουαρίου – Σεπτεμβρίου 2020 μειώθηκαν κατά 6,13 δισ. ευρώ ή κατά -14,6%, με τη συνολική τους αξία να διαμορφώνεται στα 35,85 δισ. ευρώ έναντι 41,99 δισ. ευρώ κατά το αντίστοιχο εννεάμηνο του 2019. Εξαιρουμένων των πετρελαιοειδών, οι εισαγωγές μειώθηκαν στα 29,03 δισ. ευρώ από 30,84 δισ. ευρώ, δηλαδή κατά 1,81 δισ. ευρώ ή κατά -5,9%.

Ως αποτέλεσμα των παραπάνω κινήσεων, το εμπορικό έλλειμμα υποχώρησε το πρώτο εννεάμηνο του 2020 κατά 3,17 δισ. ευρώ ή κατά -19%, στα 13,51 δισ. ευρώ από 16,68 δισ. ευρώ το αντίστοιχο διάστημα του 2019. Χωρίς τα

πετρελαιοειδή, το εμπορικό έλλειμμα μειώθηκε στα 11,58 δισ. ευρώ από 13,64 δισ. ευρώ, δηλαδή κατά 2,06 δισ. ευρώ, ή κατά -15,1%.

-----*-----

ΟΙ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΚΑΤΑ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΚΑΙ ΧΩΡΕΣ

Σημαντικά μειωμένες καταγράφονται οι εξαγωγές της χώρας κατά το εννεάμηνο του 2020 συμπεριλαμβανομένων των πετρελαιοειδών. Η μείωση αυτή οφείλεται τόσο στην πτωτική τους τάση προς την ΕΕ, αλλά ακόμα περισσότερο μειωμένες είναι οι εξαγωγικές επιδόσεις προς τις Τρίτες Χώρες. Συγκεκριμένα, η μείωση προς την ΕΕ, είναι στο -1,8%, ενώ η μείωση προς Τρίτες Χώρες είναι της τάξης του -22,5%. Οι εξαγωγές που κατευθύνονται προς χώρες της ΕΕ είναι πλέον το 57,4% του συνόλου των ελληνικών εξαγωγών, έναντι 42,6% που κατευθύνονται προς Τρίτες Χώρες.

A) Οι εξαγωγές προς την Ευρωπαϊκή Ένωση

Πιο αναλυτικά, οι αποστολές προς την Ε.Ε. διαμορφώθηκαν στα 12.667,1 εκ.€ το εννεάμηνο του 2020, από 12.873 εκ.€ κατά το αντίστοιχο εννεάμηνο του 2019.

Η μείωση κατά -3,2% (από 9.858,7 εκ.€ σε 9.539,1 εκ.€) των εξαγωγών προς την **Ευρωζώνη (18)**, που απορρόφησε το 43,2% των συνολικών εξαγωγών στο εξεταζόμενο εξάμηνο, προκύπτει μέσα από μια αυξητική τάση προς μόλις 7 από τους προορισμούς της Ευρωζώνης και μια πτωτική τάση –σε κάποιες περιπτώσεις μεγάλη- για τους υπόλοιπους.

Πιο συγκεκριμένα, για τους έντεκα κυριότερους προορισμούς εντός **Ευρωζώνης**: οι εξαγωγές προς την **Ιταλία** - κυριότερη χώρα προορισμού ελληνικών εξαγωγών - εμφανίζουν σημαντική πτώση κατά -13.4% (από 2.721.8 εκ.€ σε 2.357.4 εκ.€), προς τη **Γερμανία** σημειώνουν άνοδο κατά 4.4% (από 1.675.4 εκ.€ σε 1.748.9 εκ.€) ενώ μικρή πτώση καταγράφεται προς την **Κύπρο** - 5.2% (από 1.417.7 εκ.€ σε 1.344.4 εκ.€).

Ακολουθούν στη σειρά - με κριτήριο την αξία εξαγωγών - η **Γαλλία** με μεγάλη αύξηση εξαγωγών κατά 36,8% (από 912.1 εκ.€ σε 1.247,6 εκ.€), στην οποία σημαντικό ρόλο παίζουν οι εξαγωγές χημικών προϊόντων. Η **Ισπανία** εμφανίζει αύξηση στις αποστολές 5,9% (από 802,6 εκ.€ σε 849,9 εκ. €) και η **Ολλανδία** αύξηση 8,3% (από 489,3 εκ.€ σε 530,1 εκ.€). Την 7^η θέση στη σχετική λίστα, καταλαμβάνουν οι εξαγωγές προς το **Βέλγιο** οι οποίες όμως μειώθηκαν

σημαντικά κατά -21,4% (από 375,5 εκ.€ σε 295,3 εκ.€), όπως και στην περίπτωση της Σλοβενίας, μειώθηκαν πάρα πολύ, κατά -31,8% (από 397 εκ. € σε 270,9 εκ. €).

Τον κατάλογο με τις κυριότερες αγορές ελληνικών προϊόντων από τις χώρες της Ευρωζώνης συμπληρώνουν τρεις ακόμη προορισμοί. Συγκεκριμένα, οι ελληνικές εξαγωγές προς την **Αυστρία** αυξήθηκαν σημαντικά, κατά 16,4% (από 219,8 εκ.€ σε 255,8 εκ.€), προς τη **Μάλτα** μειώθηκαν κατά -33,1% (από 251,9 εκ.€ σε 168,4 εκ.€) και τέλος προς τη **Σλοβακία** υπάρχει επίσης πτώση κατά -14,1% (από 119,6 εκ.€ σε 102,7 εκ.€).

Όσον αφορά στις **χώρες-μέλη της Ε.Ε. που δεν ανήκουν στην Ευρωζώνη**, οι εξαγωγές κινήθηκαν ανοδικά προς αυτές κατά 3,8% και ανήλθαν στα 3.128 εκ.€ από 3.014,3 εκ.€. Η **Βουλγαρία** - κυριότερος πελάτης για τα ελληνικά προϊόντα στην εν λόγω κατηγορία χωρών - εμφανίζει μικρή μείωση των εξαγωγών (-2,6%) από 1.140,2 εκ.€ σε 1.110,4 εκ.€ και ακολουθούν (με βάση το μέγεθος των εξαγωγών): η **Ρουμανία** με αύξηση κατά 9,2% (από 738 εκ.€ σε 805,9 εκ.€), η **Πολωνία** με σημαντική άνοδο κατά 15,7% (από 370 εκ.€ σε 428 εκ.€), η **Τσεχία** οι εξαγωγές προς την οποία κατέγραψαν αύξηση της τάξεως του 8,3% (από 178,7 εκ.€ σε 193,5 εκ.€) και η **Ουγγαρία** επίσης με σημαντική αύξηση (19,4%, από 156,1 εκ. σε 186,4 εκ.€).

Μειωμένες (-10,6%) καταγράφονται οι εξαγωγές προς τη **Σουηδία**, στο εννεάμηνο του 2020, που μόλις και έφτασαν τα 146,3 εκ.€, σε αντίθεση με τη Δανία προς την οποία καταγράφεται αύξηση (4,1%) και η αξία εξαγωγών άγγιξε τα 143,8 εκ. €. Τέλος, υποχώρηση (-12,2%) σημειώνουν οι εξαγωγές προς την **Κροατία** (από 129,5 εκ.€ σε 113,8 εκ.€).

B) Οι εξαγωγές προς Τρίτες Χώρες (εκτός ΕΕ)

Τα μεγαλύτερα μερίδια ελληνικών εξαγωγών εκτός προορισμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αφορούν αποστολές προς τις **Λοιπές Χώρες της Ευρώπης** (πλην Ε.Ε.) με μερίδιο 16,7%, αλλά σημαντικά μειωμένες στο εννεάμηνο του 2020 κατά -20,3% και προς την περιοχή της **Μ. Ανατολής & Β. Αφρικής** (μερίδιο 10,6% στο σύνολο των ελληνικών εξαγωγών), η υποχώρηση των οποίων είναι ακόμα μεγαλύτερη (-37,2%). Αξιοσημείωτα μερίδια διατηρούν οι εξαγωγές προς τις **Χώρες της Ασίας** (πλην Μ.Ανατολής) (6,9%) και προς τη **Β. Αμερική** (4,8%) καταγράφοντας αύξηση της τάξεως του 86,2% για τις μεν και μείωση της τάξεως του -15,5% για τις δε, αντιστοίχως.

Οι εξαγωγές προς τις **Λοιπές Χώρες της Ευρώπης** (πλην Ε.Ε.) καταγράφουν σημαντική μείωση για το εννεάμηνο του 2020, της τάξης του -20,3%. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι στους 4 κυριότερους προορισμούς, παρατηρούνται

μειώσεις των ελληνικών εξαγωγών. Συγκεκριμένα, οι εξαγωγές προς την **Τουρκία** συρρικνώθηκαν κατά -28,4% (σε 968,8 εκ.€ από 1.352,3 εκ.€), γεγονός που οδήγησε στην υποχώρησή της από την 4^η θέση στην 6^η στην κατάταξη των κυριότερων προορισμών ελληνικών προϊόντων. Μικρότερη αλλά σημαντική ποσοστιαία μείωση, καταγράφουν οι εξαγωγές προς το **Ηνωμένο Βασίλειο** (-11,5%), στα 836,8 εκ.€ από 945,5 εκ.€. Κατά πολύ μειωμένες είναι και οι εξαγωγικές επιδόσεις της χώρας μας προς τη **Βόρεια Μακεδονία** κατά -33,2% (σε 392 εκ.€ από 586,8 εκ.€), ενώ μικρότερη μείωση καταγράφεται και προς την **Αλβανία** κατά -16,7% (σε 370 εκ.€ από 444,2 εκ.€).

Από την άλλη, άνοδος των εξαγωγών καταγράφεται προς το **Γιβραλτάρ** κατά 4,4% (σε 338,3 εκ.€ από 323,9 εκ.€) και προς τη **Σερβία** κατά 5,7% (σε 195,5 εκ.€ από 185 εκ.€), ενώ οι εξαγωγές προς την **Ουκρανία**, από τους προορισμούς με αξία εξαγωγών άνω των 100 εκ.€, υποχωρούν (-15,4%, από 182 εκ.€ σε 154,1 εκ.€).

Οι ελληνικές εξαγωγές προς την περιοχή της **Μ. Ανατολής & Β. Αφρικής** σημειώνουν πολύ μεγάλη πτώση κατά -37,2% (από 3.710,3 εκ.€ σε 2.328,5 εκ.€). Συγκεκριμένα, οι 8 από τις 9 χώρες που αποτελούν τους κυριότερους πελάτες ελληνικών προϊόντων στην περιοχή, εμφανίζονται πτωτικές τάσεις των εξαγωγών, οι περισσότερες εξ αυτών σε μεγάλα ποσοστά. Σημαντικό ρόλο στην υποχώρηση των ελληνικών εξαγωγών στην εν λόγω περιοχή παίζει η μεγάλη μείωση των διεθνών τιμών του πετρελαίου, καθώς στους κύριους προορισμούς ελληνικών προϊόντων της Μ. Ανατολής & Β.Αφρικής (για παράδειγμα Λίβανος και Αίγυπτος), κατευθύνονται σημαντικές ποσότητες πετρελαιοειδών.

Πιο αναλυτικά, με κριτήριο την αξία των εξαγωγών κατά το διάστημα Ιανουάριος-Σεπτέμβριος του 2020, πρώτος πελάτης των ελληνικών προϊόντων για την περιοχή αναδεικνύεται ο **Λίβανος** με πολύ μεγάλη όμως μείωση -49% των αποστολών (στα 471,6 εκ.€ από 925 εκ.€). Ακολουθεί η **Λιβύη**, που αποτελεί το μόνο πελάτη από τους 9 κυριότερους της χώρας μας στην περιοχή, με αυξημένη ποσότητα εξαγωγών κατά 11,1% (στα 387,5 εκ.€ από 348,8 εκ.€) και η **Αίγυπτος** η οποία όμως καταγράφει ισχυρότατη μείωση των ελληνικών εξαγωγών κατά -49,7% (στα 36,9 εκ.€ από 720 εκ.€).

Την 4^η θέση της σχετικής λίστας συνεχίζει να κατέχει το **Ισραήλ** με σημαντική μείωση των εξαγωγών -30,3% (στα 263,9 εκ.€ από 378,8 εκ.€), ενώ στην 5^η θέση - από την 3^η που κατείχε στο 2019 - υποχώρησε η **Σαουδική Αραβία** προς την οποία δεν εξήχθει ούτε το ήμισυ των αποστολών του εννεαμήνου του 2019 (-62,2%, στα 231,5 εκ.€ από 612,6 εκ.€). Ακολουθούν τα **Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα** προς τα οποία οι ελληνικές αποστολές μειώθηκαν ελαφρά κατά -8,7% (στα 162,6 εκ.€ από τα 178,1 εκ.€), η **Τυνησία**, με πτώση των εξαγωγών κατά -11,7% (στα 132,4 εκ.€ από 149,9 εκ.€), και η **Αλγερία** με μεγάλη υποχώρηση -

29,8% (στα 102 εκ.€ από 145,3 εκ.€). Ο σχετικός κατάλογος κλείνει με τις εξαγωγές προς το **Ιράκ** που καταγράφουν ηχηρή αύξηση της τάξεως του 56,9% (στα 48,6 εκ.€ από τα 31 εκ.€).

Οι εξαγωγές προς τις **Χώρες της Ασίας** (πλην Μέσης Ανατολής) κατά το διάστημα Ιανουάριος-Σεπτέμβριος 2020 εμφάνισαν πολύ μεγάλη αύξηση της τάξης του 86,2% σε σχέση με το αντίστοιχο περσινό εννεάμηνο. Ανήλθαν στα 1.515,5 εκ.€ από 814 εκ.€.

Πιο αναλυτικά, με σειρά βάσει αξίας εξαγωγών, πρώτος πελάτης των ελληνικών προϊόντων στην εξεταζόμενη περιοχή αναδεικνύεται για το εννεάμηνο 2020 η **Κίνα** με μείωση όμως των εξαγωγών κατά -13,3% (από 675,4 εκ.€ σε 585,4 εκ.€), γεγονός το οποίο δεν επηρέασε αρνητικά τη σειρά κατάταξης της, αντιθέτως ανήλθε στην 11^η θέση των κυριότερων προορισμών ελληνικών εξαγωγίμων προϊόντων, σε σχέση με τη 13^η που βρισκόταν στο εννεάμηνο του 2019.

Στη 2^η θέση της σχετικής κατάταξης, βρίσκεται η **Ιαπωνία**, οι εξαγωγές προς την οποία αυξήθηκαν ηχηρά στο εξεταζόμενο εννεάμηνο και έφτασαν στα 264,4 εκ.€ από 157,6 εκ.€ το αντίστοιχο περσινό διάστημα. Ακολουθεί η **Νότια Κορέα**, οι εξαγωγές προς την οποία διπλασιάστηκαν (99,6%) και από 107,4 εκ.€ έφθασαν σε 214,4 εκ.€ στο εννεάμηνο του 2020.

Άξιες αναφοράς, είναι οι αυξήσεις στις εξαγωγές προς την **Ταϊβάν** (σχεδόν τετραπλασιασμός) στα 47,3 εκ.€ από 13,6 εκ.€ και προς την **Ταϊλάνδη** κατά +8,2% (από 41 εκ.€ σε 44,3 εκ.€). Από την άλλη, καταγράφονται σημαντικές μειώσεις των εξαγωγών προς τη **Σιγκαπούρη** κατά -32,7% (από 110,3 εκ. € σε 74,3 εκ. €), το **Χογκ Κονγκ** κατά -27% (από 68,4 εκ.€ σε 49,9 εκ.€), προς την **Ινδία** κατά -20% (από 61,3 εκ.€ σε 49 εκ.€), προς τη **Γωργία** κατά -33,2% (από 57,6 εκ.€ σε 38,5 εκ.€) και προς την **Ινδονησία** κατά -38,4% (από 58,5 εκ.€ σε 36 εκ.€).

Η πτωτική πορεία κατά -15,5% των εξαγωγών προς τη **Β. Αμερική** (από 1.257,1 εκ.€ σε 1.062,4 εκ.€), οφείλεται στη μείωση των αποστολών προς τους δύο από τους τρεις πελάτες των ελληνικών προϊόντων στην εν λόγω περιοχή. Ο περιορισμός των εξαγωγών προς τις **ΗΠΑ**, κατά ποσοστό -16,8% (από 1.016,2 εκ.€ σε 845,1 εκ.€), οφείλεται στη μείωση της αξίας των αποστολών πετρελαιοειδών αλλά και της υποκατηγορίας «βιομηχανικά είδη κυρίως ταξινομημένα κατά πρώτη ύλη». Όσον αφορά στους λοιπούς προορισμούς, οι εξαγωγές προς το **Μεξικό** υποχωρούν κατά -19,6% (από 127,2 εκ.€ σε 102,2 εκ.€) ενώ προς τον **Καναδά** παραμένουν ουσιαστικά στάσιμες (1,2%) και από 113,7 εκ.€ φθάνουν μόλις σε 115,1 εκ.€ στο εννεάμηνο του 2020.

Προκειμένου να ολοκληρωθεί ο χάρτης των προορισμών των ελληνικών εξαγωγών, παρατίθενται παρακάτω τα στοιχεία για τις αποστολές προς τις υπόλοιπες περιοχές, οι οποίες όμως συγκεντρώνουν πολύ μικρό μερίδιο των ελληνικών εξαγωγών.

Συγκεκριμένα, οι χαμηλές σε αξία εξαγωγές προς τις **Λοιπές Χώρες της Αμερικής**, μειώθηκαν σχεδόν στο ήμισυ της αξίας τους κατά την εξεταζόμενη περίοδο του 2020 (-50,1%) και ανήλθαν στα 153,5 εκ.€ από 310,3 εκ.€ το αντίστοιχο περσινό εννεάμηνο. Η πτώση αυτή οφείλεται στις μεγάλες μειώσεις των αποστολών προς τον **Παναμά** (από 142,8 εκ.€ στα 75,3 εκ.€) και προς τη **Βραζιλία** (από 98,5 εκ.€ στα 18,1 εκ.€) και αφορούν σχεδόν αποκλειστικά εξαγωγές πετρελαιοειδών. Η μείωση των εξαγωγών προς τις δύο προαναφερόμενες χώρες, υπερκάλυψαν τη μεγάλη αύξηση των εξαγωγών προς τη **Χιλή** (από 12,5 εκ.€ στα 27,2 εκ.€).

Οι εξαγωγές προς τις **Χώρες της Αφρικής** (πλην Βόρειας Αφρικής) κατά το διάστημα Ιανουάριος-Σεπτέμβριος 2020 συρρικνώθηκαν κατά -39,3% σε σχέση με το αντίστοιχο περσινό εννεάμηνο και παρέμειναν πολύ χαμηλές σε αξία, αφού ανήλθαν στα 88,2 εκ.€ από 145,3 εκ.€. Ως προς τους κύριους πελάτες των ελληνικών προϊόντων στην εν λόγω περιοχή, αξίζει να αναφερθεί ότι οι εξαγωγικές επιδόσεις κατέγραψαν σημαντικές πτωτικές τάσεις. Πιο συγκεκριμένα, οι εξαγωγές προς τη **Δημ. Νοτίου Αφρικής** μειώθηκαν κατά -41,1% και έφτασαν τα 36,9 εκ.€ από 62,6 εκ.€ και προς τη **Νιγηρία** στα 24,4 εκ.€ από 42,5 εκ.€.

Οι, επίσης χαμηλές σε αξία, ελληνικές εξαγωγές προς την **Ωκεανία**, σημείωσαν αύξηση 5,5% (από 154,1 εκ.€ σε 162,6 εκ.€). Η αύξηση αυτή οφείλεται στην άνοδο των εξαγωγών προς την **Αυστραλία** κατά 7,9% (από 136,8 εκ.€ στα 147,5 εκ.€), ενώ αυτές προς τη **Νέα Ζηλανδία** μειώθηκαν κατά -13% (από 17,4 εκ. € σε 151 εκ. €).

Οι εισαγωγές

Όσον αφορά στις **εισαγωγές**, παρατηρείται **σημαντική υποχώρηση (-14.8%)** για το πρώτο εννεάμηνο του 2020. Η αξία τους διαμορφώθηκε σε 34.889,6 εκ.€ από 40.953,0 εκ.€.

Μειωμένες, κατά -4,1%, καταγράφονται οι εισαγωγές από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι εισαγωγές από τις 18 χώρες της Ευρωζώνης εμφανίζουν πτώση -2,7%, ενώ αυτές από τις χώρες μέλη της ΕΕ που δεν είναι ενταγμένες στη ζώνη του ευρώ, εμφανίζουν υποχώρηση της τάξης του -9,9%. Άξια αναφοράς, σχετικά

με τις τάσεις των εισαγωγών, είναι ο υπερδιπλασιασμός των εισαγωγών από την Ιρλανδία (που κατά βάση αφορά χημικά προϊόντα), αλλά και η μείωση των εισαγωγών από σχεδόν όλους τους βασικούς «προμηθευτές» της χώρας μας (Γερμανία, Ιταλία, Γαλλία, Ισπανία, Βέλγιο) πλην Ολλανδίας. Δεδομένα τα οποία καταγράφηκαν για πρώτη φορά στο πρώτο εξάμηνο του 2020.

Οι εισαγωγές από τις λοιπές χώρες της Ευρώπης (εκτός ΕΕ) εμφανίζουν υποχώρηση της τάξης του -23,1%, όπου εδώ βαραίνει η μείωση των εισαγωγών από τη Ρωσία (κυρίως πετρελαιοειδή).

Σημαντικότερη υποχώρηση των εισαγωγών παρατηρείται από τη Μ. Ανατολή & Β. Αφρική (-48,6%), με αξιοσημείωτη την τεράστια μείωση των εισαγωγών από το Ιράκ, την Αίγυπτο, τη Σαουδική Αραβία και τη Λιβύη που δεν κατάφερε να αντισταθμιστεί από τις αυξημένες εισαγωγές από την Αλγερία. Σε όλες αυτές τις περιπτώσεις, κυριότερος λόγος των αναφερόμενων μεταβολών, είναι η μείωση των διεθνών τιμών του πετρελαίου, που επιδρούν στην αξία των εισαγόμενων προϊόντων.

Μείωση στις εισαγωγές καταγράφεται από τις χώρες της Β. Αμερικής (-20,6%) εξαιτίας της σχεδόν αντίστοιχης υποχώρησης των εισαγωγών από τις ΗΠΑ κατά -19,2%. Μειωμένες είναι οι εισαγωγές και από τις λοιπές (πλην Μ. Ανατολής) χώρες της Ασίας (-8,1%).

Τέλος, ενισχυμένες είναι οι εισαγωγές από τις Λοιπές Χώρες της Αμερικής (16,9%) καθώς και από τις χώρες της Ωκεανίας (5,5%). Μεγάλη ποσοστιαία πτώση καταγράφεται - για τις πολύ χαμηλές όμως σε αξία - εισαγωγές από τις λοιπές χώρες της Αφρικής (πλην Β. Αφρικής) που αποτελούν μόλις το 0,2% του συνόλου των εισαγωγών έναντι του 0,4% που αποτελούσαν στο πρώτο εννεάμηνο του 2019.

Οι επιδόσεις κατά μεγάλες κατηγορίες προϊόντων

Με βάση τα προσωρινά στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ για το πρώτο εννεάμηνο του 2020 για τις εξαγωγές κατά μεγάλες κατηγορίες προϊόντων, η μείωση των ελληνικών αποστολών προκύπτει από τη μεγάλη υποχώρηση της αξίας των εξαγωγών κυρίως των **καυσίμων** και δευτερευόντως των **πρώτων υλών** που υπερκαλύπτουν την αύξηση των εξαγωγών των **αγροτικών προϊόντων** και των υποκατηγοριών των βιομηχανικών προϊόντων **«χημικά προϊόντα & συναφή (μ.α.κ.)»** και **«μηχανήματα & υλικό μεταφορών»**.

Αναλυτικότερα, όσον αφορά στα **αγροτικά προϊόντα**, η αύξηση (12,7%) των εξαγωγών, σε 4.864,8 εκ.€ από 4.315,5 εκ.€, οφείλεται στη σημαντική άνοδο των αποστολών όλων των υποκατηγοριών. Πιο συγκεκριμένα, καταγράφηκε αύξηση

των εξαγωγών της σημαντικότερης υποκατηγορίας *«τρόφιμα και ζώα ζωντανά»*, σε 3.871,9 εκ.€ από 3.477,0 εκ.€ (11,4%), Η εν λόγω υποκατηγορία αφορά στο 17,5% των συνολικών ελληνικών εξαγωγών κατά το πρώτο εννεάμηνο του 2020. Σημαντική ποσοστιαία άνοδος (38%) καταγράφεται στις αποστολές της υποκατηγορίας *«λάδια & λίπη ζωικής ή φυτικής προέλευσης»* (395,7 εκ.€ από 286,7 εκ.€), ενώ αυξημένες κατά 8,2% παρουσιάζονται και οι εξαγωγές της υποκατηγορίας *«ποτά & καπνός»* από 551,8 εκ.€ σε 597,2 εκ.€ στο πρώτο εννεάμηνο του 2020.

Οι εξαγωγές *βιομηχανικών προϊόντων* παραμένουν στάσιμες, με την αξία τους να ανέρχεται σε 11.123,6 εκ.€ το εννεάμηνο του 2020, από 11.119 εκ.€ κατά το αντίστοιχο περσινό εννεάμηνο. Η στασιμότητα αυτή προκύπτει από την αύξηση των αποστολών για τις υποκατηγορίες των βιομηχανικών προϊόντων *«χημικά προϊόντα & συναφή μ.α.κ.»* (σε 3.600,9 εκ. € από 2.999,9 εκ. €) και *«μηχανήματα & υλικό μεταφορών»* (σε 2.258,3 εκ. € από 2.230,5 εκ. €) κατά 20% και 1,2%, αντιστοίχως, που όμως δεν κατάφεραν να υπερκαλύψουν τη μείωση των εξαγωγών στην υποκατηγορία *«βιομηχανικά είδη ταξινομημένα κατά πρώτη ύλη»* κατά -6,9% (σε 3.552,6 εκ.€ από 3.815,4 εκ.€) και στην υποκατηγορία *«διάφορα βιομηχανικά είδη»* κατά -17,4% (σε 1.711,7 εκ. € από 2.073,2 εκ.€).

Ως προς τις υπόλοιπες μεγάλες κατηγορίες προϊόντων, όπως προαναφέρθηκε, μεγάλη υποχώρηση καταγράφουν οι αποστολές των *«καυσίμων»* κατά -40% (σε 4.926,7 εκ.€ από 8.207,8 εκ.€), οι οποίες κατά το διάστημα Ιανουαρίου-Σεπτεμβρίου του 2020, καταλαμβάνουν μερίδιο 22,3% του συνόλου των ελληνικών εξαγωγών, από 32,8% το αντίστοιχο περσινό εννεάμηνο. Το γεγονός ότι το καθοριστικό στοιχείο αυτής της μείωσης στην αξία των εξαγωγών καυσίμων, είναι η πτώση στις διεθνείς τιμές του πετρελαίου, φαίνεται από το γεγονός ότι **σε όρους ποσότητας, οι εξαγωγές μειώθηκαν κατά μόλις -5,7% και συγκεκριμένα από 16,96 εκατ. τόνους το εννεάμηνο του 2019, σε 15,99 εκατ. τόνους το εννεάμηνο του 2020.**

Οι εξαγωγές των *πρώτων υλών* εμφανίζουν μείωση κατά -16,3% και ανήλθαν σε 821,1 εκ.€ από 980,9 εκ.€. Τέλος, οι χαμηλές σε αξία εξαγωγές της κατηγορίας *«είδη και συναλλαγές μη ταξινομημένα κατά κατηγορίες»* εμφανίζουν μείωση της τάξης του -13,5% (σε 331,6 εκ.€ από 383,3 εκ.€).

Όσον αφορά στις *εισαγωγές*, η μείωση κατά -14,8% (από 40.953,0 εκ.€ σε 34.889,6 εκ.€) κατά το πρώτο εννεάμηνο του 2020, οφείλεται στην υποχώρηση των εισαγωγών όλων των υποκατηγοριών προϊόντων αλλά και εδώ, σημαντικότερο ρόλο παίζει η μεγάλη υποχώρηση των εισαγωγών καυσίμων.

Οι εισαγωγές **βιομηχανικών προϊόντων** που αποτελούν και κατά το πρώτο εννεάμηνο του 2020 τη σημαντικότερη κατηγορία εισαγόμενων προϊόντων (63,6% του συνόλου των ελληνικών εισαγωγών), μειώθηκαν κατά -3,9%, (σε 22.176,0 εκ.€ από 23.070,5 εκ.€).

Πιο αναλυτικά στα **βιομηχανικά προϊόντα**, σε κυριότερη υποκατηγορία αναδεικνύονται τα **«χημικά προϊόντα & συναφή (μ.α.κ.)»**, η οποία είναι η μόνη που παρουσιάζει αύξηση των εισαγωγών κατά 15,9% (σε 7.335,4 εκ.€ από 6.329,4 εκ.€), ενώ πτωτικά κινούνται οι εισαγωγές για τις τρεις άλλες υποκατηγορίες. Συγκεκριμένα, τα **«μηχανήματα & υλικό μεταφορών»** κατέγραψαν μείωση της τάξεως του -9,2% (από 7.408,0 εκ.€ σε 6.723,9 εκ.€), τα **«βιομηχανικά είδη ταξινομημένα κατά πρώτη ύλη»** -8,7% (από 4.598,2 εκ.€ σε 4.191,7 εκ.€) και τα **«διάφορα βιομηχανικά είδη»** -17,3% (από 4.743,8 εκ.€ σε 3.925 εκ.€).

Οι εισαγωγές **καυσίμων** κινούνται πολύ έντονα μειούμενες κατά -38,4% και ανήλθαν σε 7.121 εκ.€ από 11.568,6 εκ.€. Το μερίδιό τους στο σύνολο των εισαγωγών, περιορίστηκε στο 20,4%, από 28,2% που ήταν το αντίστοιχο περσινό εννεάμηνο του 2019.

Οι εισαγωγές **αγροτικών προϊόντων**, καταγράφουν μείωση (-8,4%) και έφτασαν στα 4.633,8 εκ.€ από 5.057,7 εκ.€. Η πτωτική αυτή τάση οφείλεται στην υποχώρηση των εισαγωγών (-7,2%) της σημαντικότερης υποκατηγορίας **«τρόφιμα και ζώα ζωντανά»** (4.064,4 εκ.€ από 4.381,9 εκ.€), αλλά και στο γεγονός ότι περιορίζονται οι εισαγωγές τόσο της υποκατηγορίας **«ποτά και καπνός»** κατά -19,4% (408,7 εκ.€ από 506,8 εκ.€), όσο και της υποκατηγορίας **«λάδια & λίπη ζωικής ή φυτικής προέλευσης»**, σε 160,7 εκ.€ από 169 εκ.€ (-4,9%).

Τέλος, οι εισαγωγές **πρώτων υλών** μειώθηκαν κατά -13,3% και έφτασαν τα 878,4 εκ.€ από 1.012,9 εκ.€, ενώ οι εισαγωγές της πολύ χαμηλής σε αξία κατηγορίας **«είδη και συναλλαγές μη ταξινομημένα κατά κατηγορίες»** υποχωρούν σε εντυπωσιακό ποσοστό (-67%) φτάνοντας τα 80,4 εκ.€ έναντι 243,3 εκ.€ το αντίστοιχο εννεάμηνο του 2019.